

Záznam z 15. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k lobbingu

konané ve čtvrtek dne 5. dubna 2018 od 9:10 do 10:35 hod.
v budově Úřadu vlády (Strakova akademie), místnost č. 179

Přítomní členové:

Mgr. Radana Kubová, Ph.D., předsedkyně, Oddělení pro koordinaci procesu hodnocení dopadů regulace, Úřad vlády ČR
JUDr. Pavla Belloňová, Ph.D., Ministerstvo spravedlnosti
PaedDr. Ivana Dufková, Transparency International ČR
Ing. Petr Vymětal, Ph.D., Katedra politologie, Vysoká škola ekonomická

Náhradníci:

Mgr. Lukáš Kraus, Frank Bold za Mgr. Josefa Karlického, Frank Bold
Jiří Ďurovič, Asociace Public Affairs Agentur za PhDr. Václava Nekvapila, Ph.D., Asociace Public Affairs Agentur

Nepřítomní členové:

PhDr. Radim Bureš, odborná veřejnost
PhDr. Václav Nekvapil, Ph.D., Asociace Public Affairs Agentur
PhDr. Karel Škácha, Nadační fond proti korupci
Mgr. Marcel Wohlgemuth, Ministerstvo vnitra

Hosté:

Mgr. Jan Broz, Ministerstvo spravedlnosti
JUDr. Jiří Kapras, Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Jan Vévoda, Ministerstvo vnitra
Mgr. et Mgr. Tomáš Hudeček, Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí

Průběh jednání:

1) Zahájení jednání

Předsedkyně komise přivítala přítomné členy, nové členy i přizvané hosty. Jednání zahájila v 9:10. Program byl schválen přítomnými členy.

2) Shrnutí vývoje v problematice regulace lobbingu a výhled činnosti pracovní komise na rok 2018

Předsedkyně shrnula dosavadní činnost pracovní komise a poslední vývoj. Vláda schválila návrh věcného záměru zákona o lobbingu svým usnesením č. 114 ze dne 21. února 2018. Uložila ministru spravedlnosti ve spolupráci s ministrem vnitra zpracovat a vládě do 31. prosince 2018 předložit návrh zákona o lobbingu a návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o lobbingu, a to ve znění varianty spočívající

ve svěřeni správy evidence lobbistů do působnosti Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí a varianty spočívající ve svěřeni projednávání přestupků souvisejících s porušením povinností podle zákona o lobbingu do působnosti Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí při zohlednění připomínek obsažených ve stanovisku Legislativní rady vlády.

3) Příprava návrhu zákona o lobbování

Předsedkyně předala slovo Mgr. Fadrnému (vedoucí Oddělení boje s korupcí), který shrnul dosavadní vývoj. Současná vláda v demisi má ve svém programovém prohlášení předložení zákona o lobbingu jako jednu z priorit v oblasti boje s korupcí (viz rovněž Plán legislativních prací vlády na rok 2018). Ministr spravedlnosti pověřen koordinací boje s korupcí na vládní úrovni.

Mgr. Fadrný následně nastínil postup prací při přípravě zákona o lobbování a změnového zákona. Existuje koncept zákona (vymezený vládou schváleným věcným záměrem a stanoviskem Legislativní rady vlády). Na jeho základě bude přistoupeno k přípravě paragrafovaného znění zákona o lobbování a změnového zákona ve spolupráci s kolegy z Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra a Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí v průběhu následujících měsíců. Rovněž budou připravovány další související dokumenty. Návrh zákona musí být také konzultován s Evropskou centrální bankou (ve vztahu k členům Bankovní rady České národní banky).

Mgr. Fadrný zevrubně představil osnovu připravovaného zákona o lobbování:

- Vymezení působnosti zákona (neupravuje se lobbování ve vztahu k územně samosprávným celkům).
- Definice lobbingu/lobbování (soustavná činnost), lobbistů (zahnutí profesionální lobbisté, in-house lobbisté, sociální partneři a další) a lobbovaných (politických i nepolitických veřejných funkcionářů vč. asistentů a poradců členů parlamentu či členů vlády – bude nutné ještě přesně vymezit; otázka zveřejňování informací v souvislosti s GDPR) - pozitivní a negativní vymezení.

- Registr lobbistů/transparentnosti – bude informačním systémem veřejné správy; spravovat jej bude Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí; data musí být dostupná dálkově. Registrovat se budou fyzické a právnické osoby. Základní údaje o lobbistovi. Uvedení lobbovujících zaměstnanců. Případné uvádění přestupků na webu.

Mgr. Hudeček zdůraznil, že nový informační systém veřejné správy a jeho napojení na další základní registry (např. na Ministerstvu vnitra) je třeba nastavit tak, aby se netloukly. Bude třeba nové kompetence a povinnosti Úřadu reflektovat v kapacitách navíc (personální a jiné zabezpečení nové agendy).

- Budou se zapisovat i údaje o lobbovaných.
- Čtvrtletní zprávy o lobbování budou předkládat lobbisté i lobbovaní (elektronický formulář bude upraven vyhláškou).
- Řízení o zápisu lobbistů (registrace) bude stanoveno vyhláškou Úřadu (inspirace modelem v zákoně o znalcích).
- Výmaz z registru na základě žádosti lobbisty či smrti/zániku právnické osoby – vlastní iniciativa Úřadu se zatím neřešila.

Mgr. Fadrný opětovně podtrhl, že zákon se bude zabývat i napojením na další veřejné registry.

- Námitky lobbovaných podávaných Úřadu pro nepravdivost informací budou Úřadem zveřejněny (aby to nebylo využíváno jako nástroj diskreditace veřejných funkcionářů).

Podle Mgr. Hudečka by se nemělo jednat o správní delikt (tím by mělo být nepodání zprávy o lobbování). Porovnávání údajů ve zprávách by Úřad neměl činit, neměl by být arbitrem.

Dr. Belloňová konstatovala, že kontrola by měla být tedy spíše prováděna ze strany veřejnosti, médií, atd.

Dále se řešila otázka uchovávání zpráv, resp. náročnost takového systému (lhůta 5-6 let).

Dr. Vymětal se vyjadřoval k otázce námitek – spíše by se mělo jednat o dodání evidence, odůvodnění než námitky.

- Registrovaný lobbista musí upozornit lobbovaného, že je lobbista - lobbovaný může požádat o písemné potvrzení.
- Dohled nad lobbováním bude vykonávat Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí. Sankce by se měly pohybovat v rozmezí 100 až 200 tis. Kč.
- Provázanost změnového zákona na zákon o e-Sbírce (vazba s legislativní stopou) – účinnost se posunula na r. 2021, resp. na rok 2022 u změnového zákona.

Mgr. Hudeček za Úřad upřednostňuje delší prodlevu mezi schválením a účinností zákona pro dostatečný prostor na přípravu.

4) Různé

Předsedkyně informovala o semináři Transparentnost a zákonná regulace lobbingu, který proběhl 13. března 2018 v Poslanecké sněmovně a přislíbila zaslat členům pracovní komise odkaz na prezentace a zvukový záznam.

Další jednání pracovní komise proběhne pravděpodobně v červnu. Termín bude upřesněn v návaznosti na stav probíhajících prací na daném materiálu.

Zapsala a schválila: Mgr. Radana Kubová, Ph.D.

Zasláno k připomínkám dne 12. 9. 2018

Schváleno dne 2018